

Plastikkirurgi känsligt ämne

Åsa Moberg: Man undrar varför man inte kan tala om att man förbättrat sitt utseende

Allt fler genomgår skönhetsoperationer och fenomenet har under senare år gått ned i åldrarna. Enligt en Sifo-undersökning som presenterades i Svenska Dagbladet i lördags kan mer än var fjärde svensk kvinna under 30 år tänka sig att ändra sitt utseende genom plastikkirurgi.

Också bland männen har intresset ökat. Var tionde man mellan 15 och 29 år kan nu tänka sig en skönhetsoperation, en ökning med 150 procent på bara ett år, enligt undersökningen.

Men att operera sig för att bli snyggare är inte okontroversiellt.

– Alla ingrepp som görs i syfte att påverka någons utseende till det bättre väcker kolossalt häftiga känslor, säger journalisten och författaren Åsa Moberg (bilden).

Även om plastikkirurgi blir allt vanligare i Sverige är det förmodligen långt kvar till att man börjar tala om ansiktslyft som något naturligt, tror Åsa Moberg, som engagerat sig i ämnet.

– Men jag hör allt yngre personer som pratar om att förändra sitt utseende på ett sätt som förskräcker mig och många i min generation, säger hon och tillägger att det skulle vara intressant att få klarhet i vad som gör att påverkan på utseendet är så mycket mer kontroversiellt än andra ingrepp.

– När det görs tekniska landvinningar på andra områden så är det ju naturligt att utnyttja dessa, resonerar hon.

Själv tror hon att det kan ha att göra med att utseendepuffningen inte är en helt och hållet privat historia.

– Utseendet uppstår ju på något sätt i mötet med omgivningen. Vi kan alltid ha en uppfattning om vårt eget utseende, men för kvinnor är den ofta negativt snedvriden. Jag har nog aldrig träffat en kvinna som ens privat törs säga att hon själv uppfattar sig som vacker. Det beror förmodligen på att få kvinnor uppfattar sig som vackra.

Att det är så kontroversiellt att förändra sitt utseende med hjälp av estetisk plastikkirurgi tror plastikkirurgen Charles Randquist beror på att vi här uppe i Skandinavien har en stark jäntelagsmentalitet, att man inte ska tro att man är förmer än någon annan.

– Man vill även gärna intellektualisera det hela och få det till att om man bejakar sitt yttre så har man någon form av mindre värde och får lätt en bimbostämpel, säger han.

Charles Randquist har arbetat inom den offentliga vården som plastikkirurg under sex år men arbetar privat sedan sju år. Sedan år 2000 driver han i egen regi Victoriakliniken.

Generellt skiljer man på rekonstruktiv plastikkirurgi, vars syfte bland annat är att korrigera medfödda defekter och förvävade yttre deformiteter och skador och som huvudsakligen utförs inom den offentliga sektorn, och på estetisk plastikkirurgi, som i huvudsak utförs i privat regi.

Det händer att Charles Randquist nekar en patient operation.

– Det handlar framför allt om personer som kan ha en störd, felaktig kroppsuppfattning, som anorexi eller bulimi. Men det kan också handla om en person som tillfälligtvis är i psykisk obalans på grund av livskris, skilsmässa etcetera. Har patienten psykiatrisk diagnos, då kräver jag ett intyg från en psykiatriker, säger han.

Finns det inte någon klar indikation

Charles Randquist och operationssköterskan Eva Rosenfeld placerar in ett bröstimplantat. Den sortens operationer blir allt vanligare bland yngre kvinnor.

VICTORIAKLINIKENS PATIENTER

• **Genomsnittsåldern är 30–35 år.** Men allt fler yngre opererar sig och då handlar det framför allt om bröstförstoringar. **Åldersgruppen 25–35** gör även ofta fettsgugning, bröstförminskningar och näskorrigeringar.

• **I åldern 35–45 år** rör det sig främst om fettsgugning, bröstförstoringar och ansiktskirurgi, som ögonlockskorrigering. I åldrarna över 45 handlar det mest om bukplastik, fettsgugning, ansiktslyft, pannlyft och ögonlock.

• **10–15 procent av klinikkens patienter är män** som vill operera ögonlocken, ha näsplastik, pannlyft och fettsgugning. Genomsnittsåldern för män är 35 år men i den åldersgruppen rör det sig främst om fettsgugning och näskorrigeringar.

eller att patienten har realistiska förväntningar blir det inte heller någon operation:

– Kommer en ung kvinna med stora bröst och vill ha väldigt stora bröst, då säger jag nej. Likaså om det kommer någon med lite underhudsfett som vill ha en fettsgugning. De flesta av mina patienter är dock väl informerade via hemsidan och har oftast en klar och förnuftig uppfattning om vad de önskar och realistiska förväntningar.

Flera personer i Åsa Mobergs bekantskapskrets har gjort kosmetiska ingrepp, trots att de principiellt är emot det och har berättat det för henne i förtroende.

– Man undrar ju över varför det här fortfarande är så känsligt. Man kan utan vidare säga att man har gjort något med sina tänder eller att man genomfört ett medicinskt ingrepp, men man kan inte säga att man har opererat sitt ansikte eller gjort något annat för att förbättra sitt utseende.

Något som förvånar henne är just att tandregleringar av kosmetiska skäl har blivit helt okontroversiellt.

– Jag känner unga kvinnor som nästan väcker ägg i sin omgivning eftersom de inte vill bära tandställning för att tänderna ska bli platta, plana och fina. Jag är full av beundran inför en envis ung dam jag känner som tycker att hon har rätt att ha utstående framtänder.

Själv har Åsa Moberg inte tänkt göra några kosmetiska ingrepp.

– Är jag bara tillräckligt uthållig så blir det så småningom modernt med rynkor, skrattar hon.

Ann-Cathrine Johnsson/TT Spektra

Plastikkirurgins verksamhetsområden

<p>Skönhetsoperationer Runt 20 000–25 000 privata plastikkirurgier utförs varje år i Sverige. Priset ligger i genomsnitt på 25 000 kronor. Marknaden för skönhetsoperationer omsätter runt 600 miljoner kronor per år.</p> <p>Botox Det amerikanska läkemedlet Botox har använts i över 30 år, så senare är mot ansiktsrynkor. Det finns ungefär 150 läkare i Sverige som är utbildade i att ge kosmetiska Botox-injektioner.</p>	<p>Botox Kostnad: 3 000 kronor, vilket innebär en omsättning på minst 100 miljoner kronor per år.</p> <p>Kirurgi/Fettsgugning Kostnad: 15 000–35 000 kr</p> <p>Restylane Kostnad: 15 000–20 000 kr</p> <p>Antirynksprutor Substansen Restylane injiceras för att släta ut rynkor eller fylla ut läppar. Runt 30 000–40 000 injektioner görs varje år. Varje injektion kostar 3 000 kronor, vilket innebär en omsättning på minst 100 miljoner kronor per år.</p>																														
<p>De tio största klinikerna</p> <table border="1"> <tbody> <tr><td>Akademikliniken</td><td>63</td></tr> <tr><td>Kirurgicentrum</td><td>19</td></tr> <tr><td>Plastikkirurgicentrum i Malmö</td><td>25</td></tr> <tr><td>Kosmetisk Kirurgi Sabbatsbergs sjukhus plastikkirurgigrupp</td><td>25</td></tr> <tr><td>Specialistkliniken</td><td>22</td></tr> <tr><td>Victoriakliniken</td><td>19</td></tr> <tr><td>Art Clinic</td><td>17</td></tr> <tr><td>Citadellkliniken</td><td>15</td></tr> <tr><td>Contourkliniken</td><td>7</td></tr> </tbody> </table> <p>Källa: Veckans Affärer</p>	Akademikliniken	63	Kirurgicentrum	19	Plastikkirurgicentrum i Malmö	25	Kosmetisk Kirurgi Sabbatsbergs sjukhus plastikkirurgigrupp	25	Specialistkliniken	22	Victoriakliniken	19	Art Clinic	17	Citadellkliniken	15	Contourkliniken	7	<p>Kostnader för ingreppen</p> <table border="1"> <tbody> <tr><td>Fettsgugning</td><td>15 000–35 000 kr</td></tr> <tr><td>Bröstförstoring</td><td>30 000–45 000 kr</td></tr> <tr><td>Ögonlock</td><td>15 000–20 000 kr</td></tr> <tr><td>Näsa</td><td>25 000–30 000 kr</td></tr> <tr><td>Utstående öron</td><td>15 000 kr</td></tr> <tr><td>Penisförstoring</td><td>15 000–45 000 kr</td></tr> </tbody> </table>	Fettsgugning	15 000–35 000 kr	Bröstförstoring	30 000–45 000 kr	Ögonlock	15 000–20 000 kr	Näsa	25 000–30 000 kr	Utstående öron	15 000 kr	Penisförstoring	15 000–45 000 kr
Akademikliniken	63																														
Kirurgicentrum	19																														
Plastikkirurgicentrum i Malmö	25																														
Kosmetisk Kirurgi Sabbatsbergs sjukhus plastikkirurgigrupp	25																														
Specialistkliniken	22																														
Victoriakliniken	19																														
Art Clinic	17																														
Citadellkliniken	15																														
Contourkliniken	7																														
Fettsgugning	15 000–35 000 kr																														
Bröstförstoring	30 000–45 000 kr																														
Ögonlock	15 000–20 000 kr																														
Näsa	25 000–30 000 kr																														
Utstående öron	15 000 kr																														
Penisförstoring	15 000–45 000 kr																														